

Hooligans in beeld

Hooligans in Beeld in het kort

De kern van *Hooligans in Beeld* is dat toonaangevende hooligans c.q. notoire ordeverstoorders rondom het voetbal op basis van informatie uit de anonimiteit worden gehaald en gericht worden aangepakt waardoor de openbare ordeverstoringen door de groep(en) afnemen.

Voetbalvandalisme en -geweld zijn bij uitstek vormen van groepsgegedrag. Groepsleden voelen zich sterk door de groep, laten zich beïnvloeden door andere groepsleden en denken vaak dat ze niet 'gepakt' zullen worden.

Met *Hooligans in Beeld* worden de 'leiders' c.q. regisseurs (toonaangevende subjecten) uit de anonimiteit gehaald en aangepakt, waardoor de groep uit elkaar valt.

De aanpak loopt – afhankelijk van de kenmerken en achtergronden van de persoon – van preventie tot repressie. Uiteindelijk doel van *Hooligans in Beeld* is een voetbalseizoen zonder ongeregeldeheden.

► *Waar komt het vandaan?* Nadat de methode *Hooligans in Beeld* (kortweg HIB) ontwikkeld was in het politiekorps Gelderland-Midden en er in opdracht van het Programma Politie en Wetenschap een drietal pilots waren uitgevoerd, is de HIB-methodiek op verzoek van de portefeuillehouder voetbal in 2007 en 2008 aan alle politieregio's en politieteams in Nederland waar betaald voetbal wordt gespeeld, aangeboden.

Hooligans in Beeld I – een vrijblijvende introductie

De landelijke uitrol van de HIB-methodiek is begeleid door een projectteam van onderzoekers en politiefunctionarissen. Via intervisiebijeenkomsten en begeleiding op locatie is de methodiek werkenderweg uitgeleerd en geïmplementeerd. Relatief veel regio's zijn ermee aan de slag gegaan, maar het was vrijblijvend. Naast de politieregio's zijn de BVO's geïnformeerd (via de KNVB) en heeft het Openbaar Ministerie alle voetbalofficiërs erbij betrokken en erover geïnformeerd. Er is ook een aanwijzing gekomen. In opdracht van de portefeuillehouder en het Ministerie van BZK is de film '...en ook wij hoorden engelen zingen' gemaakt. Dit om betrokkenen bij de aanpak te attenderen op de rol van druggebruik (coke) in relatie tot openbare orde.

Hooligans in Beeld II – informatie, aanpak en borging

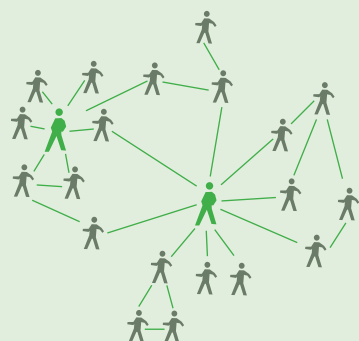
Het Ministerie van BZK en de Portefeuillehouder voetbal in de raad van Korpschefs wilden medio 2009 een minder vrijblijvend vervolg van 'Hooligans in Beeld'.

Het doel van *Hooligans in Beeld II* is driedig. Het gaat om:

- Verbeteren van de aard, kwaliteit en toegankelijkheid van informatie en informatiepositie van de regiopolitie om de pakkans voor gewelddadige en ordeverstorende supporters te verhogen, de politie-inzet rondom het voetbal te verminderen en de differentiatie van politietactieken en -strategieën te verruimen;
- Het in samenwerking met de veiligheidspartners ontwikkelen van effectieve strategieën van aanpak die landelijk toepasbaar zijn;
- Het borgen en verplicht stellen van de HIB-methodiek in de politieorganisatie.

De opbrengsten van *Hooligans in Beeld II* zijn de volgende:

1. Een regionaal beeld van te onderscheiden problematische groepen hooligans;
2. Een regionaal en landelijk beeld van toonaangevende subjecten binnen de groepen hooligans;
3. Een landelijk overzicht van effectieve strategieën van aanpak (preventief, proactief en repressief, bestuurlijk en strafrechtelijk).

 = toonaangevend subject

 = groepslid

Zie voor methodiekbeschrijving: Henk Ferwerda en Otto Adang – *Hooligans in Beeld*. Van informatie naar aanpak. Uitgegeven in de reeks Politiekunde van het Programma Politie en Wetenschap, 2007.

Op www.penwhuis.nl (de website van het Politie- en Wetenschapshuis) is meer informatie over *Hooligans in Beeld* te vinden en zijn formats, aanpakken en protocollen te downloaden. Om toegang tot deze informatie te krijgen ontvangt u na registratie een inlogcode.

Voor meer informatie over het project *Hooligans in Beeld* kunt u contact opnemen met:

Henk Ferwerda
Bureau Beke
h.ferwerda@beke.nl

Ronald Moes
Centraal Informatiepunt
Voetbalvandalisme
ronald.moes@utrecht.politie.nl

Deelprojecten binnen Hooligans in Beeld II

Tot eind 2011 worden de geformuleerde doelstellingen binnen een aantal deelprojecten gerealiseerd.

Binnen het **deelproject informatie** wordt gewerkt aan een landelijke database van toonaangevende subjecten rondom het voetbal. Per politieregio worden via de HIB-methodiek maximaal tien toonaangevende subjecten c.q. notoire ordeverstoorders in de database gebracht. Het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV) zal voor deze personen samen met de korpsen in het Voetbal Volg Systeem (VVS) digitale dossiers samenstellen en onderhouden. Op deze manier wordt tevens een start gemaakt met dossiervorming in het kader van de wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast (kortweg MBVEO). In een tweetal pilots zal binnen dit deelproject verder nagegaan worden wat de waarde is van Meld Misdaad Anoniem bij het voetbal.

Het **deelproject opleiding en training** richt zich op het ontwikkelen van een training pro-actieve gedragsmelding (PAS). In Friesland, Haaglanden en Limburg Zuid worden de leden van voetbaleenheden in het kader van HIB getraind. PAS is een training die bestemd is voor professionals die werkzaam zijn in het publieke en semipublieke domein. Binnen de training wordt de professionals geleerd afwijkende of verdachte personen en groepen te signaleren en aan te spreken om op basis daarvan een gepaste interventie toe te passen. Kenmerkend voor de PAS-training zijn de volgende zaken:

- Signaleren en proactief optreden staan centraal;
- Gebruik van bevoegdheden alleen indien nodig;
- Professionals weten wat ze mogen en kunnen (kennis van bevoegdheden en technieken);
- Optreden is professioneel en op maat;
- Personen worden aangesproken op afwijkend of verdacht gedrag en niet op uiterlijk, sekse, geaardheid of huidskleur. Daarmee is er sprake van een training die uitgaat van *non-ethnic profiling* op basis van zichtbaar c.q. vertoond gedrag.

Naast de PAS-training wordt er een basistraining en -analyse *Hooligans in Beeld* ontwikkeld die uiteindelijk door het CIV wordt aangeboden aan de korpsen die daar behoefte aan hebben.

Binnen het **deelproject aanpak** staat het inventariseren en verspreiden van veelbelovende aanpakken (onder andere samen met het CIV in landelijke sessies) centraal. Verder wordt er gezocht naar werkzame modellen voor publiek-private samenwerking op lokaal niveau en worden rechercheonderzoeken naar drugs rondom het voetbal gemonitord.

Zoals aangegeven, is *Hooligans in Beeld II* niet vrijblijvend en daarom is er binnen het project aandacht voor het borgen van de methodiek via opleiding, de landelijke databank, conferenties en intervisiebijeenkomsten én een dashboard waar per regio inzichtelijk wordt of men bijvoorbeeld subjecten aanlevert en onderhoudt.

Over de bal heen kijken

Hooligans in Beeld focust op notoire ordeverstoorders rondom het voetbal. Uit onderzoek is bekend dat dergelijke ordeverstoorders ook op andere plaatsen en tijdstippen de orde verstoren. *Hooligans in Beeld* is in een aantal opzichten dan ook te zien als een proeftuin (toplijsten, landelijke databank, dossiervorming en aanpak). Op termijn kunnen de revenuen uit *Hooligans in Beeld* ook toegepast worden op andere groepen notoire ordeverstoorders (zoals links- of rechts-radicalen en ordeverstoorders bij evenementen, in woonwijken of het uitgaanscentrum).